

Asociacija "Antakalniečių bendruomenė"
Antakalnio g. 17, Vilnius

Vilniaus m. savivaldybės Merui p. Remigijui Šimašiui
Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius meras@vilnius.lt

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Kultūros paveldo apsaugos skyriui
Kultūros paveldo apsaugos skyriui
Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius darius.daunoras@vilnius.lt

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamentui
Konstitucijos pr.3, Vilnius mindaugas.pakalnis@vilnius.lt; ruta.matoniene@vilnius.lt

Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos (žiniai)
Šnipiškių g.3, LT-09309 Vilnius
8 5 273 42 56 8 5 272 40 58 centras@heritage.lt varnaite@heritage.lt

LR valstybinei kultūros paveldo komisijai (žiniai)
Adresas: Rūdninkų g. 13, LT-01135 Vilnius
Tel. (8 5) 266 3277, faks. (8 5) 266 3277, e. paštas: komisija@vkpk.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288700520

Vilniaus Technologijų ir meno centras (žiniai)
Adresas: Antakalnio 17, Vilnius
Jūrarė Pileckaitė vilniaustmc@gmail.com

DĖL NETEISĖTŲ VEIKSMŲ SAPIEGŲ PARKO TERITORIJOJE

2017-02-27

Sapiegų rezidencijos ir Trinitorių vienuolyno statinių kompleksas – vienas ryškiausių Vilniaus brandžiojo baroko architektūrinių ansamblių, pradėtas kurti XVII a., užbaigtą kompoziciją įgavęs XVIII a. pabaigoje. Ansamblis susijęs su daugeliu istorinių įvykių bei asmenybių, pastatus dekoravo žymiausi to meto skulptoriai – Pjetras Pertis, Džiovanis Marija Galis, spėjama, kad freskas rūmų interjere kūrė tapytojas Mikelis Arkangelas Palonis. Objektas yra paskelbtas valstybės saugomu Kultūros paveldo objektu (LR Kultūros ministro įsakymas 2010 m. balandžio 19 d. Nr. IV-232). Yra parengtas Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas. Sapiegų parkas – vienintelis Vilniaus parkas, kuriame galima atsekti taisyklingo barokinio parko kompoziciją. Tam, kad jį turėtume reikia aiškaus tvarkymo veiksmų plano. Problemos:

- A. **Sapiegų Parko sutvarkymo projektas ir Parko edvių naudojimas.** Projektinių pasiūlymų (kuriais remiantis bus parengtas techninis tvarkybos projektas) sarašas buvo pademonstruotos

Ribotos civilinės atsakomybės
Viešasis juridinis asmuo
Antakalnio g. 17, 10305 Vilnius

Tel. +37069982132
El.p. taryba@antakalnietis.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
VĮ Registrų centro Vilniaus filiale
Kodas 3000 79278

viename iš bendrų posėdžių su Antakalniečių bendruomene dar 2015 metais. Su galutiniais, išbaigtais projekciniais pasiūlymais Antakalniečių bendruomenė nesupažindinta, jau nekalbant apie tai, kad iki šiol nėra parengtas ir pristatytas bendruomenei techninis tvarkybos projektas. Bendruomenės nariai mato teritorijoje vykstančius procesus, kurie skelbia, kad ramybei parke reikia pamatuoti ranka: pvz. vis didėjantis automobilių skaičius (šiuo metu jau priskaičiuojama apie 30-40). Taip nusavinama viešoji erdvė, priklausanti gyventojams, Antakalniečių bendruomenei, miesto svečiams.

Antakalniečių bendruomenė, kartu su Antakalnio seniūnija jau kelintus metus tvarko ir prižiūri parko teritoriją, investuoja iš valstybės bendruomeninių veiklų plėtrai gautas lėšas į parko tvarkymą, kiek tai leidžia įstatymai ir lėšų dydis. Šiuo metu jau yra įrengta vaikų žaidimams skirta aikštelė su moderniu įrenginių kompleksu - suaugusių sveikatinimui pastatyti treniruokliai, 2 suolai, kurie gali būti naudojami kaip mankštos elementai, patyrusių arboristų nugėrta senosios liepos laja, Antakalnio Daržas, Miesto Laboratorija ir t.t. Teritorija, kurioje vykdo savo veiklą Antakalniečių bendruomenė turi ypatingą statusą: veikla vyksta istorinio parko aplinkoje, funkciškai susietoje su Barokinio parko dalimi (dar neatkurta). Tai labai jautri teritorijos dalis, reikalaujanti įsiklausymo į istoriją. Gyvename ne tik istorija, bet turime žengti ir modernumo žingsniu. Todėl šis parkas - tai didžiulis Antakalnio, Vilniaus bendruomenės turtas laisvalaikio leidimo, sveikatinimo, renginių, edukacijų prasme. Iš viso per dvejus metus Vietos bendruomenių taryba (VBT) priėmė sprendimus dėl virš 50000 litų valstybės lėšų investavimo į parko infrastruktūrą bei bendruomenių veikloms skirtų priemonių įsigijimui, renginių salių įrengimui Antakalnio seniūnijos pastate.

Tai yra ne vien bendruomenės turtas. Tai vilniečių, visos Lietuvos žmonių pasididžiavimo objektas, nors ir neatkurtas. Nei viena iš valstybinių institucijų pakankamai „nemato“ kas vyksta ypatingo statuso teritorijoje.

Naujieji pastatų valdytojai peržengė tam tikras padorumo ribas, po truputį atimdami iš antakalniečių tai, kas priklauso visiems gyventojams: ramybę ir tvarką parke. Buvo pasižadėta, kad automobiliai į parko teritoriją nebus įleidžiami (išskyrus techninį transportą), kalbėta kad jiems Vilniaus miesto savivaldybė suformuos parkavimo aikšteles už Sapiegų parko ribų: teritorijoje dirbantys į savo darbo vietas turėtų ateiti pėsčiomis. O parko erdvės priklausys Antakalnio ir miesto bendruomenei, turistams. Bet atrodo, kad bendruomenė po truputį išvaroma iš teritorijos. Ją užvaldo automobiliai ir „atvykėliai“, žr. nuotr. Bet ar tai tik naujųjų valdytojų savivalė, o gal Vilniaus miesto savivaldybė išdavė leidimus automobilių parkavimui? Antakalniečių bendruomenė tikisi gauti atsakymą į šiuos klausimus.

B. Vilniaus liepa. Antakalniečių bendruomenė 2014 metais kreipėsi į Lietuvos arboristikos centrą, prašydama nustatyti Sapiegų parko Mažalapės liepos - *Tilia cordata* Mill. (Vilniaus liepos) esamą būklę ir pasiūlyti priemones pastarosios augimo sąlygų pagerinimui. Sapiegų parko liepa (Vilniaus liepa) Vilniaus miesto tarybos 1996 m. gegužės 29 d. sprendimu Nr. 129 paskelbta gamtos paveldo objektu (GPO). Istoriniuose šaltiniuose ji minima nuo 1698 metų. Atlikus medžio ir jo aplinkos tyrimus ir tam tikrus medžio genėjimo veiksmus lajos lapuotumas sumažintas iki 30%-60% (nuo 60%-90%). Lajos projekcijos plotas šiuo metu sudaro 320 m², faktinis aktyvios šaknų zonos plotas yra 1 000 m², dirva išsekinta. Augavietės ventiliacinės ir hidro-akumuliacinės, terminės sąlygos prastos. Surašyti tyrimo detalūs apibendrinimai ir siūlomos priežiūros rekomendacijos. Vienas iš labai svarbių siūlymų (4.6) – *Mitybinio šaknų zonoje asfaltinę kelio dangą pakeisti į pralaidžią vandeniui koringą dangą*, nuotolį matuojant 15,0-20,0 m nuo medžio kamieno pagrindo. Yra pasiūlyta 10 priežiūros punktų. Vilniaus miesto savivaldybė ne tik nesirūpina šio medžio senolio gyvavimu, bet išduoda leidimą šalia esamų medžių šalinimui. Tai reiškia, kad asfalto dangą ne tik nebus pašalinta, bet šioje vietoje dar bus daugiau išplatinta, kad daugiau pravažiuotų automobilių žr. nuotr.

Kadangi parko teritorija priklauso Vilniaus miesto Savivaldybei, ji yra atsakinga už jos tvarkymą. Iki šiol Antakalniečių bendruomenė nieko nežino apie rengiamus projektus, o tik mato veiksmus, pagal kuriuos sprendžiant, parkas bus suraižytas automobilių keliais.

Antakalniečiai kreipiasi į institucijas, kurios yra vienaip ar kitaip atsakingos už šio objekto funkcionalumą, jo vertybinį išlikimą ir prašo pagalbos sprendžiant šią konfliktinę situaciją.

1. Prašome sustabdyti vykstančius neteisėtus procesus Sapiegų parko teritorijoje .

1.1. iki šiol gyventojai toleravo automobilių buvimą parko teritorijoje, nes vyko pastatų remonto darbai. Kadangi, bendruomenės žiniomis, remonto darbai yra baigti – reikia pradėti laikytis sutarčių.

Antakalniečių bendruomenė prašo uždrausti automobilių eismą Sapiegų parko teritorijoje, leidžiant įvažiuoti trumpam tik techniniam transportui. Pastarasis turi turėti skiriamuosius ženklus ir pasiekti parko objektus iš kitos parko pusės.

1.2 Prašome mus informuoti ar Tech. parko nuomininkų sutartyse yra numatytos parkavimo vietos automobiliams. Realybė rodo, kad yra, žr. nuotraukas. Prašome uždrausti bendruomenės vardu dalinti leidimus įvažiuoti į Parką mašinų savininkams

2. Bendruomenės įtraukimas į Parko projektavimą. Prašome informuoti Antakalniečių bendruomenę apie rengiamus projektus, juos pristatyti ir suderinti su bendruomene. 2015 metais Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamentas (atstovavo Miesto estetikos skyriaus vedėja Vaiva Deveikienė), parengė darbo užduotį teritorijos projektinių pasiūlymų rengimui. Darbo užduotis buvo papildyta Antakalniečių bendruomenės prašymais apie numatomas veiklas. Norėtume žinoti kaip buvo atsižvelgta į bendruomenės prašymus rengiant projektinius pasiūlymus. Techninio projekto Antakalniečių bendruomenė nematė.

3. Prašome informuoti apie Vilniaus liepos fizinės apsaugos zonos nustatymą, ir priežastį, kuria remiantis numatyta šalinti pažymėtus parko medžius (žr. nuotraukas).

4. Prašome informuoti apie veiklas Sapiegų rūmuose. Buvo pažadėta, kad tam tikra rūmų dalis atiteks Antakalnio bendruomenės reikmėms .

Pagarbiai,

Antakalniečių bendruomenės pirmininkas

Andrius Samaitis